

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Інститут доуніверситетської підготовки

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ
«ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД –
ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКА ПІДГОТОВКА –
ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД»

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної
конференції
28 травня 2015 року

КИЇВ 2016

УДК 373.57:378 (063)

ББК Ч 448.44 я431

А 437

Актуальні проблеми в системі освіти «загальноосвітній навчальний заклад – доуніверситетська підготовка – вищий навчальний заклад»: зб. матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 травня 2015 р., м. Київ, Національний авіаційний університет / наук. ред. Н. П. Муранова. – К : – НАУ, 2015. – 256 с.

До збірника увійшли статті доповідей учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми в системі освіти «загальноосвітній навчальний заклад – доуніверситетська підготовка – вищий навчальний заклад» (28.05.2015 р., м. Київ), що проводилася в Інституті доуніверситетської підготовки Національного авіаційного університету спільно з науковими установами та навчальними закладами освіти України.

Адресований науковцям, викладачам ЗНЗ, ВНЗ, аспірантам і працівникам з галузі освіти.

Редакційна колегія:

Муранова Н. П., доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту доуніверситетської підготовки Національного авіаційного університету (голова);

Буркова Л. В., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України (заступник голови);

Черішко С. І., заступник директора з навчальної роботи Інституту доуніверситетської підготовки Національного авіаційного університету;

Бруяка О. О., кандидат технічних наук, доцент, начальник навчально-методичного відділу Інституту доуніверситетської підготовки Національного авіаційного університету;

Бугайов О. Є., кандидат технічних наук, доцент кафедри базових і спеціальних дисциплін Інституту доуніверситетської підготовки Національного авіаційного університету.

Рекомендовано до друку науково-методично-редакційною радою Інституту доуніверситетської підготовки Національного авіаційного університету (протокол № 4 від 30.05.2015 р.).

УДК 378.14:004

Колчунов Володимир
м. Київ

НОВИЙ ПІДХІД ДО МЕТОДИКИ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ

*«Дійсний вчений може відбутися лише тоді,
коли зможе зрозуміти, що уявити неможливо»
(Лев Ландау)*

У статті розглянуто новий підхід до методики проведення профорієнтації, що полягає у розвитку здібностей, нахилів, особливостях характеру, мотивах вибору, а також фізичному стані здоров'я.

Ключові слова: профорієнтація, вибір професії, якості характеру, здібності, абітурієнт, курси.

A new approach to career-guidance methods is considered in the article. It lies in the development of a person's abilities, aptitudes, character features, choice motives, and physical health.

Keywords: career guidance, choosing a career, character features, abilities, university entrant, courses.

Останній дзвоник ніби ключ відкриває «двері» у самостійне доросле життя випускників, до реалізації їх талантів і здібностей, до побудови власної долі. Доля, як відомо, залежить від характеру, а той, в свою чергу, від якостей, закладених природою та напрацьованих на життєвий шлях.

Зробити самостійний правильний вибір у дорослому житті, вірно обрати вищий навчальний заклад (ВНЗ) як з'ясовується, – дуже не просто. У молодій людині ще немає досвіду життя, батьки його мають, але їм не завжди вдається вчасно його передати дітям (такий закон природи), і не можуть вони вплинути на внутрішній світ своїх дітей. Сьогодні у загальноосвітніх навчальних закладах (ЗНЗ), як правило, працює один психолог і він не може ретельно працювати з кожним учнем, враховуючи його реальні здібності, та й методики відповідного тестування не завжди є досконалими.

Таким чином, має місце нагальна проблема в галузі освіти, що потребує нашої спільної уваги та невідкладного вирішення.

Якщо бути повністю відвертими, то у ЗНЗ проблемі допомоги вибору професії школярам у переважній більшості випадків приділяється лише поверхнева увага, без належного попереднього вивчення кожної конкретної ситуації, і тому, більшість різноманітних психолого-педагогічних тестів не апробовано у роботі з учнівською молоддю в навчальних закладах.

Значний внесок у вирішення цієї проблеми внесли вчені НАПН України і наукові праці (тестові методики) таких вчених як: Дж. Ф. Голланда [1], Л. Йовайш [2], Є. Клімова [3], Г. Резапкіної [4] та ін. Між тим, слід зазначити, що кожен з цих тестів і всі вони разом дають нам далеко не повну уяву про природні можливості, здібності та обдарованості молодої людини і їх можна розглядати тільки як перший крок у напрямку вирішення визначеної дуже складної соціальної проблеми. Успішний розв'язок тієї чи іншої проблеми сьогодення, безумовно залежить від рівня наукових досягнень країни, суспільства, людства та розвитку культури. Історично так склалося, що Захід та Схід обрали різні шляхи свого розвитку. Західний світ пішов шляхом науково-технічного прогресу, а східний – цікавився розвитком природних можливостей самої людини (створені системи аюрведи, йоги, східних бойових мистецтв, китайської медицини та ін.).

У медичних енциклопедіях з'явилися поняття про польові структури людини, її енергетичні та інформаційні оболонки, що складають ауру людини. Сьогодні вже є можливість сфотографувати цю ауру за допомогою ауракамери, тобто експериментально підтвердити існування тонких польових структур навколо фізичного тіла людини. Органи почуттів та їхній діапазон хвиль, наявних у людини, не дозволяють нам побачити ці тонкі оболонки і без експериментального підтвердження їх існування це питання було б спірним, не зважаючи навіть на геніальні наукові праці нашого вітчизняного вченого, академіка В. Вернадського. Тепер, коли наявність у людини тонких оболонок вже експериментально доведена, західний світ розпочав активне вивчення природних властивостей людини та відповідних систем, що віками розроблялися у східному світі.

Але така тенденція характерна далеко не для всіх країн, – серед нас ще дуже багато невпевнених, які сприймають навіть експериментальні дані за принципом: «Якщо на клітці слона написано «буйвол», – не вір своїм очам». Таке сприйняття оточуючої природи є історично характерним для свідомості людини. У якості прикладу пригадаємо, як змінювалися базові поняття про нашу Землю та її оболонки. В уяві людей Земля спочатку сприймалася плоскою «сковорідка на трьох китах» і 99,999... % людей в цьому були впевнені. Потім з'явилися альтернативні моделі К. Пталомея, Н. Коперника. Цікавою була думка і у вченого Д. Бруно про те, що ми не самотні у Всесвіті.

У теперішній час сто відсотків людства сприймають Землю у вигляді кулі в гравітаційному полі сонячної системи. Але це тепер, а уявіть себе багато століть назад, коли 99,999... % людства вважають, що Земля плоска, а деякі поодинокі люди уявляють її у вигляді кулі, на північному полюсі якої людина розташована «вниз головою». Такі люди сприймалися як нездорові (не сповна розуму); інквізиція робила спробу поставити їх на «шлях істини», а якщо це не вдавалося, то їх спалювали на вогнищі, щоб не наражати інших на «небезпечний вірус», який вразив цих «нешасних» людей. Минає час, змінюються століття, і разом з ними змінюється уявлення людства про космос, навколишній світ, нашу Землю та її оболонки.

Тим не менш, у сучасному світі та ще в багатьох культурах, де наявність тонких оболонок в колі фізичного тіла людини та навколишнього енерго-інформаційного поля з голографічними можливостями у кожній його точці, на жаль, сприймається як категорія, що «потребує вогнища інквізиції». І це має місце в той час, коли фізики ХХІ століття вже оперують з часткою, що перетворює світло в масу, – так званім «бозоном Хігса», часткою створення Всесвіту (часткою Бога).

Наукові відкриття засвідчили, що в людині мають місце декілька рівнів торсійних полів, що відповідають невидимим енергетичним центрам та відомі на Сході як чакри (фокуси торсійних полів). Чим вище розташована чакра, тим вище частота поля.

У цих умовах, щоб не бути анахронічними, фахівці вищої школи не повинні залишатися позаду, а рухатися в кроці з часом, та всіляко інтенсифікувати освіту майбутнього. Беручи «на

озброєння» краді розробки зарубіжної вищої школи, без ігнорування тенденцій, що вже отримали розвиток у ВНЗ Китаю та інших країн Сходу, де збільшенню об'ємів тонких енерго-інформаційних структур кожного студента приділяється певна увага на державному рівні. Головне те, щоб у ВНЗ можна було стати не тільки висококваліфікованим фахівцем, але й мужньою, добропорядною людиною, громадянином, патріотом, борцем за щастя своєї родини, свого народу, своєї країни тощо.

Відповідно до вимог Болонського процесу, досвідчені науково-педагогічні працівники ВНЗ та модернізована навчально-матеріальна база розкривають широкі можливості для використання новітніх, інформаційних технологій, сприяють ефективному оволодінню професією та формуванню найкращих людських якостей.

Огляд накопиченого досвіду засвідчив, що в Україні інноваційні розробки психолого-педагогічних методик, пов'язаних з енерго-інформаційними структурами людини, вже проводяться протягом двадцяти років в Кримській асоціації біоенергообміну в природі та протягом десяти років в Інституті інеології цієї ж асоціації (строк навчання чотири роки), де вже підготовлено шістсот фахівців, які можуть бути кваліфікованими консультантами на виробництві, успішними у бізнесі, працювати у садівництві, тваринництві, займатися профорієнтацією та ін. [5, 6]. При цьому, впродовж навчання вони мають значно розширений світогляд, правильно розуміють філософію життя, краще розуміють оточуючий світ та засвоюють науку «бути здоровим».

Інеологія – наука про енерго-інформаційний обмін. Спеціальна унікальна методика профорієнтації підлітків розроблена С. Бінатом і М. Петровою, заснована на дослідженні тонких структур і якості енергії підлітка, стосується вибору професії та свого життєвого шляху за п'ятнадцятьма параметрами якості енергії конкретної людини, а саме: 1) визначення типу темпераменту; 2) комунікативні здібності: а) психологічне, б) енергетичне за станом м'якості та пластичності енергії; 3) визначення енергетичного потенціалу підлітка (об'єму енергії): а) на даний момент, б) максимально можливого, в) аналіз зниження енергоможливості у суспільстві; 4) система цінностей; 5) рівень свідомості (творчий потенціал); 6) домінуюча робоча півкуля: а) за

психологічною оцінкою, б) за об'ємом енергії півкуль; 7) визначення пружності енергії, аналіз психологічної стійкості сили волі; 8) визначення м'якості енергії (якості: доброта, співчуття, любов); 9) визначення пластичності енергії (орієнтування у складних обставинах: гнучкість чи категоричність); 10) моральний розвиток (розкриття центрів вищої свідомості); 11) визначення домінуючих систем цінностей (які центри функціонують); 12) психологічна стійкість; 13) лідерство; 14) рекомендовані професії; 15) аналіз і рекомендації за самовідновленням і саморегуляцією організму у відповідності до обраної професії [6]. Цю методику було успішно апробовано в НАПН України (м. Київ).

При обранні професії учням необхідно розібратися у своїх здібностях, нахилах, особливостях характеру, мотивах вибору, а також фізичному стані здоров'я. Дуже важливим є той факт, щоб професійно важливі якості тієї чи іншої професії були у відповідності з їхніми особливостями.

У даному методі проводиться дослідження стану, якості, об'єму, напруження, пружності тонких структур людини з аналізом тих інеологічних і психологічних характеристик, що можуть відігравати важливу роль у виборі професійної спрямованості особистості.

Також має вплив присутній об'єм енергії (енергетичний потенціал). Це виявлення лідерства підлітка, його можливостей. Якщо підліток хоче обрати «енергомістку» професію, наприклад лікаря, вчителя, юриста чи менеджера, то він повинен мати великий стійкий енергопотенціал.

За якістю (тонкістю) випромінювання людини можна зробити висновок про схильність до тієї або іншої професії. Люди, які мають тонку, м'яку енергію, впевнені в собі, краще зможуть розкритися за напрямом гуманітарного мистецтва у якості вчителя, лікаря, тобто там, де вони зможуть розкрити свої особливі якості: добра, співчуття та чуттєвості. Якщо люди з тонкою, м'якою енергією, тобто за характером чуйні, вразливі, навіювані за порадою та впливам оточуючих оберуть професію, де необхідна тверда воля, напористість, витримка, – мають місце важкі психологічні ситуації (наприклад, робота у поліції), – будуть не тільки відчувати психологічну несумісність, але й важкість

енергетичної несумісності: зниження енергії потенціалу. Енергетично можна визначити робочу півкулю, що домінує на направленість підлітка до точних або гуманітарних наук.

За станом пружності енергії визначається психологічна стійкість та сила волі.

При визначенні п'ятнадцяти параметрів якості енергії конкретної людини, паралельно стає зрозумілим те, які якості кожній конкретній людині необхідно допрацьовувати, щоб вона була повністю здоровою і стала досить успішною, щоб набула якості лідера (командира виробництва).

Цю методику можна засвоїти при проходженні відповідного навчання в ІДП НАУ з отриманням відповідного свідоцтва (сертифіката).

Попит на ту чи іншу професію, на жаль, залежить не тільки від самої її суті, але й від її реклами, іміджу тощо [7]. В якості прикладу давайте розглянемо будівельну професію. Чомусь так склалося («дякуючи» кінематографу, що створив імідж будівельників у вигляді нетверезих, заплямованих фарбою фахівців), що одна з найцікавіших професій, користуються попитом і пошаною у багатьох людей, ще не знайшла відповідного розуміння серед абітурієнтів (виняток складають лише молодь західних регіонів України). Що стосується Національного авіаційного університету, то підготовка фахівців за спеціальністю «Будівництво та цивільна інженерія» забезпечує наземну гавань повітряного флоту (аеровокзали, термінали, ангари, спеціальні споруди, аеродромні покриття, літовища тощо). При цьому не має жодних відмінностей при підготовці таких фахівців як на Заході, так і в Національному авіаційному університеті (НАУ). До речі, підготовка майбутніх фахівців за спеціальністю «Будівництво та цивільна інженерія» дозволяє отримати високий рівень фундаментальної і спеціальної підготовки, що дає їм можливість вирішувати найважливіші задачі, що стоять перед капітальним будівництвом; прививати основи творчого підходу і розуміння архітектурних форм, формування архітектурного смаку, ознайомлення з історією архітектури і світового мистецтва. Студенти, які навчаються за цією спеціальністю, отримують достатньо високу комп'ютерну підготовку і знання сучасних комп'ютерних програмних середовищ і комплексів («Ліра-САПР»),

«SCAD», «Мономах», «AutoCAD», «ArchiCAD», «MathCAD», «MathLAB», «Ms Office» (зокрема «Excel» та «PowerPoint»), ИСС «Зодчий», «АВК» та ін.). Таку комп'ютерну підготовку забезпечує випускова кафедра комп'ютерних технологій будівництва.

Застосовуючи відомий вислів А. Суворова «Важко в навчанні, – легко під час бою», щодо зазначеної професії «Будівництво та цивільна інженерія» «складно» вчитися (наприклад, матриця жорсткості сучасного розрахункового методу скінченних елементів для будівлі та споруди більш складна у порівнянні з розрахунком літака чи підводного човна), але після опанування цієї професії «легко в житті», – на неї є попит, випускники мають змогу працювати практично в будь-якій сфері життєдіяльності людини, а не тільки на будівельному майданчику промислових, цивільних і громадських будівель і споруд та їх планово-фінансових відділах, а також в проектних та науково-дослідних інститутах будівельного профілю, викладачами вузів, у відділах капітального будівництва, що є практично у всіх організаціях – наприклад, в банку, структура підрозділів якого розташована в громадських будівлях, що потребують технічної експлуатації та реконструкції; у фірмах, що займаються торгівлею нерухомості; державних адміністраціях; бути менеджерами з продажу будівельних матеріалів і конструкцій, що вивчаються майбутніми фахівцями протягом п'яти років навчання. За останні роки, можна відзначити 100 % працевлаштування випускників НАУ за вказаною спеціальністю. Для тих абітурієнтів, хто має здібності та гарні знання до іноземних мов, підготовка за цією спеціальністю проводиться в НАУ англійською мовою.

Продовжуючи розмову про новий підхід до методик профорієнтації, слід зазначити, що кожна людина володіє почуттєвим знанням, навіть якщо вона про це не обізнана. Ось Ви зустріли якусь людину, вона Вам приємно посміхається, говорить комплементи, а у Вас таке почуття, що Ви бажаєте скоріше піти від неї. Всі ми добре знаємо, що буває і навпаки, – людина і не звертає на Вас особливої уваги, а у Вас виникає комфортний стан у її присутності.

Сприйняття енергії тієї чи іншої людини, обмін енергією при спілкуванні людей, при спілкуванні з природою, з творами мистецтва, – відомі речі з якими ми зустрічаємося щоденно.

Наприклад, біля однієї картини нам дуже комфортно, ми нею залюбки насолоджуємося, а біля іншої – ми не затримуємося надовго, можемо відчувати навіть погіршення настрою.

Якщо трапляється так, що людина виходить із стану стійкої рівноваги, гармонії та постійно знаходиться в стані суперечки з іншими людьми, то вона може себе повністю зруйнувати. На цьому прикладі простежується зв'язок інеології з валеологією (наукою про здоров'я людини). Здоров'я людини та її успішність у професійних справах напряму пов'язані з тим, як вона поводить себе у суспільстві та спілкується з іншими людьми, як реагує на образи. Наприклад, якщо у сім'ї відбулася сварка, то ауракамера, як правило, показує відсутність енергії в районі голови людини, – вона може знаходитися в передінсультному стані. Більш за все людина втрачає енергію, коли вона веде внутрішній діалог сама з собою про всі щоденні негаразди. Тому, коли ви приходите додому, то необхідно налагодити себе на відсторонення від усіх «наболілих» проблем, що виникали у вас впродовж робочого дня. Тільки при такому підході можливе збереження свого здоров'я, що, як відомо, у житті людини є найголовнішим. Навіть, якщо людина не знає про те, що у неї є один з енергетичних центрів, який має назву «Вішудха», і який розташований у районі горла, кожний з нас знає, що за умови образи, у нас у горлі «стоїть ком». Що це? Це свідчить про те, що цей центр, як квітка, закрився у Вас і обмін енергії в даний час – відсутній.

Як підсумок щодо вищенаведеного, повернемося знову до запитання, що стоїть перед кожним випускником ЗНЗ: куди піти навчатися?, як зробити самостійний правильний вибір у дорослому житті? Як з'ясується за результатами спілкування з ними, то це дуже не проста для них задача. Після закінчення ЗНЗ відповідь на питання хвилює майже кожну молоду людину, але обирати їм доводиться серед багатьох ВНЗ країни. Зараз дуже важко серед сотень важливих і цікавих спеціальностей знайти саме ту, що об'єднувала б романтичну мрію з реальністю, приносила моральне задоволення та користувалась попитом ринку праці Безумовно, можна обрати одну професію, а потім перекваліфікуватися, але, на жаль час буде втрачено та й досвід невдач залише відповідний слід. Вибір професії для випускників, як і всякий вибір – це прийняття рішення при великій кількості альтернативних варіантів і

необхідності врахування різноманітних факторів. Адже народна мудрість говорить, що «щастя – це коли вранці є бажання йти на роботу, а після роботи з гордістю повертатися додому».

Вибір професії – дуже відповідальний крок у житті кожної молодої людини. І якщо цей вибір вона зробила невірною, то втрачається її енергія, що дається людині на організацію її місії на Землі. На жаль, часто трапляється так, що людина вимушена багато разів починати все з початку, закінчувати декілька вузів, тому що невірною обрано вперше професія не призвела до бажаного результату. У таких пошуках втрачається дорогоцінна людська енергія, молодість, бо, як відомо, що починати все з самого початку дуже не просто, не говорячи вже про оптимальність реалізації своєї місії. Роблячи такий вибір людині необхідно враховувати, що професії бувають енергомісткими, що потребують спілкування з людьми, наприклад: вчитель, лікар та ін., та менш енергомісткими, наприклад, бібліотекар, садівник, ботанік та ін. Тому дуже важливо вміти визначити природний об'єм своєї енергії як майбутнього фахівця.

Зазвичай, вчитель і лікар передає значну частину своєї енергії іншим людям. Саме тому, їм необхідно мати високий дух, м'якість, любов і співчуття до людей, високі моральні й етичні якості. Не можна дозволяти собі бути зайво емоційним, злим, лицемірним, заздрисним тощо.

Одже, енерго-інформаційний обмін допомагає кожній людині у будь-якій її професійній справі. Суть в тому, що коли план чи програма вже складені, то вони мають певну енергетичну субстанцію (енергетичне поле). Якщо ця енергія велика, то план буде успішним при його реалізації. При цьому дуже важливим є те, чи достатньо у людини, яка склала цей план, власної енергії щодо його виконання і повної реалізації. Якщо мало, то справа не буде досить успішною. Отже, виникає нагальне завдання, як збільшити об'єм власної енергії людині? Рішення цієї проблеми ставить на якісно новий рівень можливості профорієнтації учнівської молоді як у ЗНЗ так і при ВНЗ. Якщо людина обрала професію енергомістку, а у неї природної енергії замало, то їй буде дуже складно реалізувати себе в такій професії. Людина, яка мріє про конкретну енергомістку професію і обирає її, то перед нею завжди постає проблема, яким чином можна поповнити і збільшити об'єм власної енергії?

З цього приводу доцільно було б порадити абітурієнтам пройти курс підготовки за програмою «Профорієнтаційна підготовка» при НАУ. Він буде вельми корисним як для абітурієнтів, так і для студентів перших – п'ятих курсів ВНЗ, які бажають збільшити об'єм своєї енергії й розвинути свої природні здібності, що нагально необхідні для їх майбутньої професії. Саме з цією метою і розроблено спеціальні енергетичні методики, системи дихання тощо. Навчальна програма курсу «Профорієнтаційна підготовка» включає наступні теми: 1) Світоглядна основа на базі ЗНЗ та її розширення; 2) Сфери діяльності людини в суспільстві. Аналіз професій (людина – людина, людина – природа, людина – цифра, людина – художній образ тощо); 3) Характеристики та психологічні портрети людей. Типи особистостей; 4) Польові структури людини на основі критеріїв Міністерства охорони здоров'я України і навчальних програм ВНЗ Китаю та Індії. (енерго-інформаційні оболонки, меридіани, центральні канали); 5) Енергетика людини. Системи дихання. Енергетичні центри. Накопичення і рух енергії; 6) Інформаційні центри людини. Мозок – біокомп'ютер. Свідомість. Підсвідомість. Надсвідомість. Інтуїція. Віра; 7) Якості характеру. Позитивні. Негативні. Розвиток природних здібностей, якостей характеру талантів, необхідних для обраної професії. Методики; 8) Українська та класична світова література та мистецтво. Етика. Естетика; 9) Організація виробничої діяльності. Створення виробничих ситуацій з використанням елементів ділової гри. Напрацювання професійних якостей характеру лідера (командира виробництва). Чергування роботи і відпочинку. Методики релаксації; 10) Організація часу. Постановка цілей та їх аналіз. Щоденник.

Запланована також і самостійна робота слухачів курсу, що включає наступні теми: 1) Фізичне виховання: волейбол, східні единоборства, футбол та ін. (розвиток якостей змагання, суперництва, розкриття особистості, харизми і таке інше); 2) Робота з якостями характеру за засвоєними методиками; 3) Читання класичних творів за рекомендаціями викладача.

По завершенню повного курсу «Профорієнтаційна підготовка», кожен з слухачів має змогу отримати повний і достовірний аналіз своєї анкети з профорієнтації за п'ятнадцятьма параметрами якості енергії, де достовірно наводиться повна інформація про можливість

енергетичного саморегулювання і самовідновлення організму відповідно до обраної професії та рекомендації щодо її вибору.

Отримують також необхідні рекомендації і батьки. У якості прикладу однієї з рекомендацій для батьків можна навести аналіз, який впливає з досліджу, що проводився в Інституті інеології Кримської асоціації по біоенергообміну в природі [5]. У три стакани садять по десять бобів чи горошин. При цьому щодня кожен з цих стаканів виносять із кімнати і наговорюють відносно кожного з них різну інформацію: стосовно першого стакана, – «ти прекрасний, будеш зростати швидко, будеш міцним»; стосовно другого стакана, – «ти бридкий, будеш рости погано, будеш кволим», стосовно третього стакана, – його не помічають, тобто до нього байдужі. Через місяць у першому стакані виростає великий, міцний, красивий побіг, у другому – тоненький, жовтенький побіг, у третьому стакані – побіг зовсім не зростає і відбувається загнивання насіння. Аналізуючи цей дослід, ми бачимо, що інформація певним чином впливає на розвиток фізичного тіла рослини. У другому випадку росток виріс тоненький, але він зростає, наче хоче довести, що він спроможний вижити. Стосовно третього стакана ми бачимо, що пагон губить відсутність людської уваги. Цей факт доводить, що дитина як і рослина постійно потребує належної уваги як батьків, вчителів, друзів, так і суспільства в цілому. Саме проходження учнями та студентами курсу «Профорієнтаційна підготовка» надасть їм можливість зорієнтуватися у великому розмаїтті спеціальностей, вивчити і зрозуміти свої здібності, сміливо рухатися у майбутнє, вірно обрати спеціальність та комфортно почувати себе у суспільстві.

Звичайно, серед широкого розмаїття ВНЗ в Україні, випускникам сьогодні складно самим зробити вибір вишу для отримання вищої освіти. Але на сьогодні безперечно те, що саме НАУ є одним із рейтингових ВНЗ України, спроможних надати не тільки якісну вищу освіту, а й підготувати висококваліфікованих фахівців конкурентоспроможних ринку праці. Університет надає якісну вищу освіту за 44 спеціальностями. Саме цей ВНЗ має понад 80-річну славетну історію і вже третій рік поспіль тримає першість серед ВНЗ України за кількістю реєстрації заяв (понад 30 тис.) до Приймальної комісії. Перш за все, він дає можливість отримати якісну вищу освіту (за оцінками незалежних експертів і

роботодавців), по-друге – можливість навчатися на так званому «англомовному проєкті», отримати другу вищу освіту, закінчити кафедру військової підготовки, одночасно навчатися в Інституті новітніх технологій під керівництвом академіків НАН України [8].

Для підготовки до навчання у ВНЗ в НАУ створено Інститут доуніверситетської підготовки (ІДП), що успішно діє як сполучна ланка між ЗНЗ і Університетом, забезпечуючи реальну можливість не тільки підготуватися до навчання у ВНЗ, а й сприяє якісному складанню тестів загальнонаціонального ЗНО навчальних досягнень випускників, а також вирішує завжди важливе питання вибору професії. Саме ІДП НАУ є навчальним центром, де реалізується системна діяльність щодо комплексу профорієнтаційних заходів, що включають такі структурні елементи як: професійну інформацію, консультацію, діагностику, адаптацію та професійний відбір [8].

Як стверджують науковці, у старшому шкільному віці закладаються необхідні передумови для формування як професійного інтересу, так і подальшого успішного навчання у виші, формується стійка мотивація до вивчення певних дисциплін.

На користь рівня сформованості професійного інтересу слухачів ІДП, за результатами соціологічного опитування, свідчить той факт, що в середньому від 39 % до 50 % респондентів проінформовані про умови праці, професійні якості, потребу на ринку праці та можливість отримання майбутньої професії. На їх професійний вибір вплинули такі чинники як: самостійне рішення – 67,1 %; особисті здібності – 52,3 %; вплив батьків – 33,9 %; інформування через мережу «Інтернет» – 14,1 %; інформація від друзів та знайомих – 11,3 %; повідомлення від учителів ЗНЗ – 5,4 %; засоби масової інформації (ЗМІ) – 5,2 %. Аналізуючи результати опитування, можна зробити висновок, що у процесі формування професійного інтересу слухачів ІДП необхідно працювати безпосередньо з випускниками та їх батьками особисто [8].

Важливим показником виступає кількість слухачів ІДП, яка визначає рівень усвідомлення абітурієнтами та їх батьками необхідності додаткового поглибленого вивчення дисциплін шкільного циклу, розвиток професійних уявлень учнів про можливості та перспективи подальшого навчання та отримання вищої освіти. Середня статистична динаміка кількості слухачів

доуніверситетської підготовки у НАУ свідчить про те, що доуніверситетська система розглядається учнями та їх батьками як основа якісної подальшої підготовки фахівців у ВНЗ [8].

Об'єктивні та суб'єктивні передумови і чинники розвитку середньої освіти не дають змогу ЗНЗ підготувати випускника до вступу в обраний ним ВНЗ, оскільки: шкільна програма і навіть профільна не враховує специфічних особливостей даного університету; існують суттєві розбіжності в рівнях підготовленості учнів з навчальних дисциплін залежно від типу ЗНЗ та індивідуальної освітньої ситуації з їх викладанням; у значної частини учнів знання з деяких предметів мають фрагментарний характер. Саме ці зазначені проблеми покликана вирішувати доуніверситетська система, що здійснює підготовку випускників у проміжній ланці між ЗНЗ–ВНЗ [8].

Серед найбільш вдалих форм роботи і заходів ІДП НАУ можна зазначити такі, як: укладання угод про співробітництво із ЗНЗ, «ярмарки професій» на базі центрів зайнятості, участь у міжнародних та вітчизняних освітянських виставках, дні відкритих дверей університету, презентації у ЗНЗ, коледжах і технікумах, участь у святі Першого та Останнього дзвоників у ЗНЗ, засідання круглих столів з працівниками освіти, уроки профорієнтації «Твій вибір – твоє майбутнє», зустрічі з батьками випускників, зустрічі ректора з керівниками ЗНЗ, з якими підписано угоди про співробітництво, проведення профорієнтаційного опитування майбутніх абітурієнтів тощо [8].

На підготовчих курсах у НАУ слухачі вивчають навчальні дисципліни: українська мова та література, математика, історія України, англійська мова, географія, фізика, хімія, біологія, основи журналістики, рисунок та композиція у відповідності до програм ЗНО, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти. Важливо відзначити, що випускники підготовчих курсів щорічно підтверджують свій високий рівень знань і вмінь з навчальних дисциплін після завершення навчання та після проходження ЗНО. Про це свідчить статистика за останні три роки: майже кожен четвертий випускник має відмінний сертифікат ЗНО навчальних досягнень УЦОЯО, а відсоток вступу в НАУ на місця державного замовлення сягає майже 75 % від їх загальної кількості. Враховуючи актуальність й необхідність підготовки випускників

до якісного вступу до ВНЗ, ІДП пропонує учням різноманітні форми навчання такі як: вечірня, щосуботня, заочна (в дні шкільних канікул), як у м. Києві, так і в регіонах України [8].

Серед основних напрямів діяльності ІДП можна виділити такі як: якісну підготовку до ЗНО та вступу у ВНЗ України, підвищення рівня підготовки абітурієнтів на основі використання кадрового і матеріального потенціалу НАУ; вивчення і розробку проблеми наступності та організація ранньої професійної орієнтації серед слухачів за участю провідних фахівців НАУ; поглиблене вивчення навчальних дисциплін і спецкурсів [8].

Багатотисячний колектив університету – неоціненний золотий фонд, бо саме вони щодня не просто «сіють розумне, добре, вічне», а формують фундамент національної еліти, своїм прикладом, науковими здобутками, інтелектом допомагають студентам зростати на благо нашої держави.

НАУ широко відкриває двері перед випускниками ЗНЗ для спільного подолання небосхилів знань і завжди готовий стати тим ключем, що відкриває перед Вами щасливе майбутнє.

ЛІТЕРАТУРА

1. Голланд Дж. Ф. Опитувальник для визначення типу професійної спрямованості особистості [Електроний ресурс] / Дж. Ф. Голланд. – Режим доступу : <http://vsetesti.ru/361/>.

2. Йовайші Л. Опитувальник професійних нахилів (модифікація Г. В. Резапкіної) [Електроний ресурс] /Л. Йовайші. – Режим доступу : <http://psycabi.net/testy/138-test-na-proforientatsiyu-oprosnik-jovajshi-sfera-professionalnykh-predpochtenij-uchashchikhsya>

3. Клімов Є. А. Диференційно-діагностичний опитувальник для визначення типу майбутньої професії.

4. Резапкіна Г. В. Психология и выбор профессии : программа предпрофильной подготовки / Г. В. Резапкіна. – М. : Генезис, 2005. – 208 с.

5. Ханцеверов Ф. Эниология гуманитарная / Фирьяз Ханцеверов. – Одеса : Энио, 2002. – 316 с.

6. А. с. Україна. Програма психоенергетической профориєнтації підлітка / Бінат С. Г., Петрова М. В. (Україна). – № 9181; дата реєстр. 12.01.09.

7. Собчик Л. Н. Психодиагностика в профориентации и кадровом отборе / Л. Н. Собчик. – М. : Речь, 2002. – 72 с.

8. Муранова Н. П. Фізико-математична підготовка старшокласників до навчання в технічному університеті: [монографія] / Н. П. Муранова. – К. : НАУ, 2013. – 464 с.